

# Yeni YOL

Qəzet 17 iyun 2015-ci il tarixindən nəşr olunur.

31 MART 2021-Cİ İL №006 (129)

Səh. 2

FOBİYALARIMIZ -  
AZƏR MUSAOĞLU YAZIR

Səh. 3

AFRODİTA LİMANI - İBRAHİMXƏLİL YAZIR

Səh. 5

BİZNES MƏRKƏZİN ZƏNCİ TƏMİZLİKÇİSİ -  
AFİQ MUXTAROĞLU YAZIR

Səh. 5

9 APREL – FACİƏDƏN MİLLİ QÜRUR A PARAN YOL -  
LƏTAFƏT KƏRİMOVA YAZIR

Səh. 6

"QƏDİM TİFLİSİN ƏDƏBİ BOHEMASI" -  
MİRZƏ MƏMMƏDOĞLUNUN TƏRCÜMƏSİNDƏ

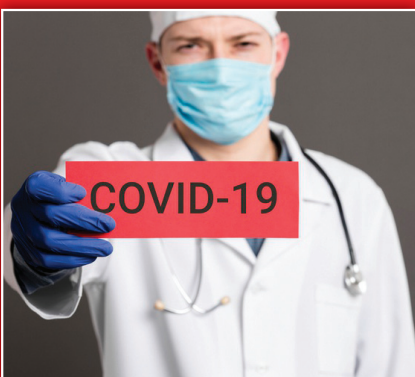
Səh. 7

QADIN OLMAQ - NƏRGİZ BAĞIRLI YAZIR

Səh. 7

SÖZÜN QÜDRƏTİ -  
DİLARƏ TƏHMƏZOVA YAZIR

## GÜRCÜSTANDA KORONAVİRUSDAN 3778 NƏFƏR ÖLÜB



**M**artın 31-nə olan son məlumata əsasən, Gürcüstanda koronavirusdan 3778

nəfər dünyasını dəyişib. Bu haqda xüsusi yaradılmış [www.stopcov.ge](http://www.stopcov.ge) saytında qeyd edilib.

Məlumatda ölkədə koronavirusa yoluxanların ümumi sayı 281761 nəfər, sağalanların sayı isə 273167 nəfər olaraq göstərilib.

Ölkə üzrə karantin rejimində 270 nəfər, stasionar nəzarətdə 1674 nəfər, COVID mehmanxanalarda olan şəxslərin sayı isə 261 nəfər olaraq göstərilib.

## GÜRCÜSTANDA SEÇKİ BARYERİ 3 %-DƏK AZALDILIR

**G**ürcüstanda seçki baryerinin 5 %-dən 3 %-dək azaldılması planlaşdırılır. Bununla bağlı hakim Gürcü Arzusu Partiyası Konstitusiyaya dəyişikliklər layihəsi hazırlayıb.

Təşəbbüsün dəstəklənməsi üçün 76, təsdiqlənməsi üçün isə 113 deputatın səsi tələb olunur.

Hazırda parlamentdə "Gürcü Arzusu" 90, müxalifət isə 6 millət vəkili ilə təmsil olunur. Buna görə də seçki baryerinin azaldılması üçün digər müxalifət partiyalarından seçilən deputatlar da parlamentə daxil olmalıdırlar.

Digər dəyişikliyə əsasən, parlament fraksiyasının yaradılması üçün tələb olunan



minimal deputat sayı 7-dən 4-ə endiriləcək.

Layihənin yaxın günlərdə parlamentə təqdim olunacağı gözlənilir.

Qeyd edək ki, ölkədə növbəti parlament seçkiləri 2024-cü ildə keçiriləcək.

## KEÇMİŞ ƏDLİYYƏ NAZİRİ MƏDƏNİYYƏT, İDMAN VƏ GƏNCLƏR NAZİRİ TƏYİN OLUNUB



**T**ea Tsulukiani Gürcüstanın mədəniyyət, idman və gənclər naziri təyin olunub.

Bu barədə ölkənin baş naziri İrakli Qaribaşvili sərəncam imzalayıb.

T.Tsulukiani vəzifəsini martın 22-dən etibarən yerinə yetirməyə başlayıb.

Hökumət başçısının digər sərəncamı ilə Mixeil Çxenkeli təhsil və elm naziri vəzifəsinə təyinat alıb.

Qeyd edək ki, T.Tsulukiani 2012-ci ildən 2020-ci ilin oktyabr ayınadək Gürcüstanın ədliyyə naziri olub. O, ötən ilki parlament seçkilərində deputat seçilmişdir.

## GÜRCÜSTANIN AVROPA İTTİFAQINDAKI SƏFİRİ İSTƏFA VERİB

**G**ürcüstanın Belçika Krallığı və Lüksemburqdakı səfiri, Avropa İttifaqındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Natalia Sabanadze vəzifəsini tərk edib. Bu barədə o, feysbuk sahifəsində yazıb.

N.Sabanadze bu vəzifələrdə səkkiz ilə yaxındır çalışdığını bildirib: "Bu, mənim üçün böyük şərəf və məsuliyyət olub. Bu gün bu səhifəni çevirməyin zamanı yetişib".

Keçmiş səfir Gürcüstanın Avropa gələcəyinə inandığını qeyd edib.





## FOBİYALARIMIZ

Azər MUSAOĞLU

azermusaoghlu@gmail.com

**Q**ərribə fobiya – qorxular haqqında ordan-burdan az-çox məlumatım var idi, amma bu yaxınlarda Qarayazının qar ayazında aptekin qarşısında qatlaşmış sırada növbə gözləyərkən hər gün bir təzə söz eşitməyə kar olmaq təhlükəsində olan qulağım birini də eşitdi: növbə gözləmək fobiyası. Bilmirəm bu fobiyanın da latın, yunan dillərində adı, soyadı var ya yox, amma dəqiq bilirəm ki, bu fobiya olsa-olsa təkcə qafqazlılarda olacaq.

Məsələn, təxminən on nəfərlik bir sırada səbrinin yüyənini möhkəm tutub soyuqda, istidə növbə gözləyirsən, birdən hansısa əmi, dayı, xala, bibi, əmioğlu, dayıqızı, xalaoğlu, bibinəvəsi hürkmüş at sürəti ilə yanından çapıb növbədə duranların heç birini eyninə almadan özünü verir aptekə. Etiraz edirsən ki, ay əmi, ay dayı, ay xala, ay bibi, ay əmioğlu, ay dayıqızı, ay xalaoğlu, ay bibinəvəsi, sən də bizim kimi adamsan, bir saatdır soyuqda gözləyirik, sırada dur, gözlə, növbən çatar girərsən. Qarşına elə arqumentlər qoyur ki, heç Rusiyanın “Arqument i Faktı” (*Dəlillər və Faktlar*) qəzetində də tapa bilməzsən. Deməzsənmi, bu tələs, növbə gözləyənlərin hamısı avaralardı; bu xəstədi, gözləyənlər sağlam olduqları üçün dərman almaq istəyirlər; bu dərman alması, gözləyənlər ayaqqabı mazı və sair və ən əsası, deməzsənmi, bunun növbə gözləmək qorxusu, fobiyası varmış.

Gözləməyə qalsa, inanmıram ki, insanın vaxtını və sinirlərini öldürən bu feildən, əslində isə hərəkətsizlikdən kiminsə xoşu gələ. Hamı məcbur gözləyir.

Gələk fobiya məsələsinə. Elə qərribə fobiya var ki, daha çox avropalıları aid etmək olar, bizlərdə axtarılıb-arasan tapa bilməzsən. Məsələn, araxibutirofobiya – fıstıq yağı qorxusu, dekatriparaskeviyofobiya – ayın 13-nün cümə gününə təsadüf etməsi qorxusu, ataksofobiya – qarmaqarışlıq və ya səliqəsizlik qorxusu, bakteriofobiya – bakteriyalar qorxusu, xionofobiya – qar qorxusu, qamofobiya – evlilik qorxusu, ginekofobiya – kişilərin qadın qorxusu, kumpunofobiya – düymə qorxusu, mageyrokofobiya – yemək bişirmək qorxusu, mizofobia – kir qorxusu, obesofobiya – kökəlmək qorxusu, verminofobiya – mikrob qorxusu, İslamofobiya – müsəlmandan qorxmaq və sair.

Elə fobiya da var ki, ətrafımızdakı hər beş adamdan dördündə rast gəlmək olar. Məsələn, ablutofobiya – yuyunmaqdan, çimməkdən qorxmaq. Koronavirusun peyda olması ilə səhiyyə qurumlarının tez-tez yuyunun tövsiyəsi bu insanlar üçün lap dəhşət oldu. Bunlara həm də hidrofobiyası (su qorxusu) olanları da əlavə etmək olar.

Və ya götürək elə yatıfobiya (həkimlərdən qorxmaq) və nozokomefobiyayı (xəstəxanalardan qorxmaq). Etiraf edək ki, ölənə yaxın xəstəxanaya üz tutan, həkimə müraciət edənlər daha çox bizlərdədir. Elə ki, xəstələndin, get mollaya, falçıya, duadan-zaddan yazdır, otdan-əncərdən dəmlə iç, xəstəxanaya ölənə yaxın gedərsən, Allah qoysa.

Və yaxud da papirofobiya – kağızdan qorxmaq, bibliofobiya – kitabdan qorxmaq, skolyonofobiya – məktəbdən qorxmaq, epistemofobiya – yeni biliklər əldə etməkdən qorxmaq. Bu fobiya canımıza-qanımıza elə hopub ki, üzərindən əsrlər ötsə də hələ də kağızdan, kitabdan, məktəbdən, yeni biliklərdən qorxanlarımız kənd-kəndi, şəhər-şəhərdi.

Hələ əlimizə mikrofon alıb kənd-kənd, şəhər-şəhər düşüb sorğu aparsaq görərik ki, politikofobiyası (siyasətçilərdən qorxmaq), dikefobiyası (ədalətdən qorxmaq), teatrofobiyası (teatrlardan qorxmaq) olanlarımız da yetərlincədir. Bu sonuncuya isə Tiflisdə indi fəaliyyətsiz öz bağlanmağını gözləyən bədbəxt teatrımızın təmiri ilə bağlı əhalimizdən imza toplayarkən rast gəlmişdik. Teatrofobiyası olan gənc xanım “mənə teatr lazım deyil” deyib imza kağızını görəndə isterikaya düşmüşdü. Bəlkə də papirofobiyası və bibliofobiyası da var idi yazığın.

Nə isə, sözü uzatmaq istəmirəm, qorxuram aranızda hippopotomonstrosesquippedaliofobiyası (uzun sözlərdən qorxmaq) olanlar olar. *Qorxunun qulu olmaq köləliyin ən dəhşətli növüdür* deyib Bernard Şou. Bəlkə də ən yaxşı fobiya elə fobofobiya.

## SƏHIYYƏ NAZİRİ: GÜRCÜSTANDA PANDEMİYANIN ÜÇÜNCÜ DALĞASI GÖZLƏNİLİR

Səhiyyə naziri Ekaterine Tikaradze jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, “Gürcüstanda koronavirus pandemiyasının üçüncü dalğası gözlənilir”.

Nazir məhdudiyətlərin yenidən tətbiq olunacağını istisna etməyib.

“Əminəm ki, tövsiyə və qaydalara riayət etmək üçün əhali arasında ictimai məsuliyyət var. Əhalimizin tövsiyələrə əməl edəcəyi halda üçüncü dalğanın qarşısını almaq mümkün olacaq”, - deyərək səhiyyə naziri bildirdi.

Gürcüstanın Xəstəliklərə Nəzarət və İctimai Sağlamlıq Milli Mərkəzinin rəhbəri, baş epidemioloq Amiran Qamkrelidze isə öz növbəsində son



günlər ölkədə epidemioloji vəziyyətin pisləşməsi tendensiyasının müşahidə olunduğunu deyib.

Onun sözlərinə görə, tövsiyələrə əməl olunmasına nəzarətin sərtləşdirilməsinə ehtiyac var.

## AZƏRBAYCANLI GƏNCLƏR GÜRCÜSTAN PARLAMENTİNƏ ETİRAZ EDİBLƏR

Gürcüstanın azərbaycanlı icmasının gəncləri ölkə parlamentində Milli azlıqlarla bağlı Elmi-Məsləhət Şurasının Diaspor və Qafqaz Məsələləri Komitəsinin nəzdində yaradılmasını ciddi narazılıqla qarşılayıblar.

Etiraz əlaməti olaraq “Salam” platforması feysbuk sosial şəbəkəsində “Mən diaspor deyiləm!!!” adlı kampaniyaya başlayıb.

Kampaniya çərçivəsində gənclər sosial şəbəkədə #mən\_diaspora\_deyiləm (#მე\_დღობაშეშორ\_არ\_ვარ) həşteqi ilə paylaşım ediblər.

Gənclər bildiriblər ki, şuranın Diaspor və Qafqaz Məsələləri Komitəsi nəzdində təsis edilməsi həm Gürcüstan parlamenti, həm də dövlətin milli azlıqlara diaspor kimi baxdığını aydın göstərir. Onların fikrincə, bu cür addımlar ölkədə vətəndaş bərabərliyi və inteqrasiya ideyasını pozur.

Kampaniyaya “Salam” platformasında təmsil olunan gənclərlə yanaşı, azərbaycanlı ictimai fəallar da qoşulub. Gürcüstan ictimaiyyətinin bir neçə nümayəndəsi də kampaniyayı dəstəkləyib.



“Mən diaspor deyiləm!!!” kampaniyasının iştirakçıları və dəstəkciləri parlamentə etiraz etmək məqsədilə martın 18-i qanunverici orqanın binası yaxınlığında etiraz aksiyası keçiriblər və parlamentə qətnamə təqdim ediblər.

Sənəddə qeyd olunub ki, parlamentdə milli azlıqlarla bağlı Elmi-Məsləhət Şurasının yaradılması müsbət qarşılıdır, lakin onun qanunverici orqanın Diaspor və Qafqaz məsələləri üzrə Komitə nəzdində yaradılması düzgün deyil.

Aksiyaçılar şuranın parlamentin İnsan Hüquqları və Vətəndaş İnteqrasiyası Komitəsinin tərkibində yaradılmasını daha məntiqli hesab edirlər və bunu qanunverici orqana təklif ediblər.

## 65 YAŞDAN YUXARI VƏTƏNDAŞLARIN VAKSİNASİYASINA BAŞLANILIB

Martın 30-dan Gürcüstanda “Pfizer” vaksininin tətbiqi ilə koronavirus əleyhinə peyvəndlənmənin növbəti mərhələsinə başlanılıb. Vaksinasiya 65 yaşdan yuxarı tibb işçiləri və vətəndaşları əhatə edəcək.

Proses Tbilisi, Batumi və Kutaisi şəhərlərində yerləşən 6 klinikada həyata keçiriləcək. Peyvənd vur-

durmaq istəyən şəxslər “Pfizer” və “AstraZeneca” preparatları arasında seçim edəcəklər.

Qeyd edək ki, Gürcüstanda “AstraZeneca”nın tətbiqi ilə səhiyyə işçiləri arasında peyvəndlənməyə martın 15-dən start verilib. Gürcüstan 30 min dozaya yaxın “Pfizer” vaksininini martın 25-də ABŞ-dan tədarük edib.

# AFRODİTA LİMANI



**B**iz bir zamanlar nağıl, dastan, mifologiya-əsatir, roman mövzuları, məzmunları ilə yaşadığımız. Onlardakı ideyalarla, simvollarla ömrümüzün olan çağlarının dilində səsləşdik. Hadisələrdən boy verməyə çalışaraq bəzən hətta onların qəhrəmanlarına da çevrildik. Mətlərdəki dialoqlara qədər əzbər bilirdik. Hiss edirdik ki, mif – fantaziya ola bilər, amma gec-tez həqiqətə də çevriləcək! Axı dünyanın ən böyük realistləri də bir zamanlar elə miflərdən başlayıblar!

...orda ayla, illə, burda müxtəsər dillə, əslində çoxdan olmuş, amma sanki elə dünən baş vermiş mövzuya – bəlkə də biz tərəflər üçün ən sərbəst mövzuya – keçirəm.

...“O”, Qafqaz qayalıqları misilli susqundur. Fikirilər ələmindən sanki qəsdən ayılmaq istəmir. Görünür, özünü motivasiya edə bilməyib; yoxsa köüllü əsirlik, köüllü sürgün istəyənlərə belə oxşamazdı.

Birdən-birə dastandan çıxmış nurani dərviş misallı, əlimdəki almanı – işığından cənnət almasına bənzəyən almanı – “O”na uzadıb soruşuram:

– Oğul, barmaqlarımın arasından bax, gör, nə görürsən?  
“O”, birdən-birə ayılır; çünki paralel nağıl həyatına keçdiyimizi dərhal anlayır:

– Uzaq-uzaq yollar görürəm, – deyir.

– Daha nə görürsən? – sevə-sevə əzbərlədiyimiz dialoqdan çıxmadan davam edirəm.

– Bir böyük şəhər; şəhərdə bir saray, içində də bir gözəl qız görürəm. Amma, dərviş baba, lütfən, o qızı mənə buta verməyin; çünki mən barmaqlarımın arasından gördüyüm qızı yox, Afroditanı sevirəm. Axı Siz bunu bilirsiniz. Allah eşqinə, həsrət üstünə həsrət gətirməyin.

Biz “O”nu öz aramızda “Tahir” deyər çağırırdıq. Özümüz də qonşu qızı Zöhrəni sevdiyini zənn edirdik. Yəni bir növ... “Tahir və Zöhrə” dastanı! Əslində məsələnin kökünə varanda Afrodita bizdəki Zöhrədir! Zöhrə ulduzu! İndi “Dan ulduzu” deyirlər. Yunan köklü “Afrodita”nın qədim romalılarda “Venera”ya çevrildiyi kimi. “O”, əsrlər sonrası planetə “Venera” adının verilməyini də ədalətsiz hesab edirdi. “O”ya görə, planetin adı “Afrodita” olmalı imiş: çünki Afrodita başlanğıcdır. Biz isə **Afrodita + Venera + Zöhrə** “düstur”unda önəmli olanın bir ulduzun üç adda təcəlləsini sayırdıq.

...Hələ yadınızda qalmış olar: yunan mifologiyasında Paris üzərində “ən gözəl olana” yazılan almanı məhz Afroditaya vermişdi. Bu da digər ilahələrə – Hera və Afınaya xoş gəlməmişdi. Beləcə, qızıl alma nifaq almasına çevrilmişdi və bu nifaq alması da Troya müharibəsinin başlanmasına səbəb olmuşdu.

Güman edirdik ki, “O”nun Afroditaya sevgisi heç bir münafişəyə səbəb olmaz. “O”nun Afroditası – təbii ki, “O”nun gözündə – böyük adaşı Afrodita misallı, eşq və gözəllik ilahəsi, əbədibahar simvolu imiş!

Afroditaya bu adı antik ədəbiyyat üzrə mütəxəssis olan əmisi veribmiş. Zalım oğlu zalım, axı sənə eləmi çətin olub? Ver dəə qardaşın qızına Zöhrə adını! Ver ki, milli Tahirini də Allah yetirsin! “Milli mentalitet”, tufta “təəssübkeşlik” ölümləri də sussunlar biryolluq! Günlərini mənasız çəkişmələrin əhatəsində keçirənlər də irad tutmasınlar ki, öz gül kimi adlarımızı nə gəlib! Amma kimə deyirsən?

“O”nun Afroditaya olan məhəbbəti elə böyüdü ki, yanın-

da Məcnun da az qaldı yalan ola! “O”nu nevrologiya xəstəxanasına qədər apardıq. Başına döndüyüm həkim də, eləmə tənbellik, dedi ki, neçə-neçə nevrozlu xəstədən qəti fərqli olaraq “O”nun beyni mütəmadi stress, faciə, bədbəxtlik, diskomfort yaratmır. Əksinə, bütün xoşbəxtlik hormonları da tam qaydasındadır: serotonin, endorfin, dofamin... daha nələr. İbn-Sina demiş, bununla ancaq eşq məsələsi, vurulmaq dərdi ola bilər! Nəbzinə, ürək döyüntülərinə baxmağımız kifayətdir.

Qayıtdıq. Aradan da xeyli keçdi.

Günlərin bir günü “O”ğilin küçəsinə yenidən döndürdük ki, birdən-birə “O” mənə tərəf çevrildi, amma nə çevrildi!

– Padşah, taxtın tarac olsun, yəhərin qannan dolsun, nə yatıbsan? Bir o səmtə baxsana!

Gözlərimi naməhrəmdən qorusam da baxdım. Küçədən Afrodita keçirdi. İndi “O”nun dili ilə deyəcəyəm: *yemə, içmə, xətti xalına, gül camalına tamaşa elə. Güna deyir: sən çıxma, mən çıxacağam!*

O uzaq Afrodita ki, rəsmi vaxtilə Tisian çəkib, Bottičelli, Buqro, Rossetti (ilahi, daha kimlər!) çəkib, yerində sanki “O”nun Afroditasını qoyub getmişdi.

...Amma görün sonra nə oldu?

“O” birdən-birə yığılır. Orxan Vəli demiş, eşq başda olmaqla, hər şey birdən-birə olmurmu? Bir də ki, necə deyirlər, acı dil bal satandan şirindil bibər satan yaxşı deyilmi?

Bir qrup veneroloji xəstə düşüncəli söz yayır ki, guya “döşləri baş yaran” Afrodita nə üstündə “O”nun başını yarıb. “O” da huşunu itirib. Axı saf sevgiyə inanmayan bədbəxt haralardan bilsin ki, həm gözə, həm də qəlbə xoş gələn gözəllik qarşısında hələ heç bir aşiq tab gətirməyib!

“O” ilə Afroditanın toyu indinin özündə də biz tərəflərdə ən möhtəşəm toy kimi tarixə düşdü. Hələ onların gül balaları!..

**P.S.**

İndi biz tərəflərdə bir “Afrodita limanı” deyilən yer var. Sevənlərin üstünə oraldan sevgi suyu sıçrayır... Amma bunu təkcə sevginin möcüzələrinə inananlar bilir.

İBRAHİMXƏLİL

## MÜDAFİƏ NAZİRİ TÜRKİYƏ SƏFİRİNİ QƏBUL EDİB



**G**ürcüstanın müdafiə naziri Cuanşer Burçuladze Türkiyənin Gürcüstandakı səfiri Fatma Ceren Yazqanla görüşüb. Bu haqda Gürcüstanın Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Görüşdə Gürcüstan və Türkiyə Cümhuriyyəti arasında müdafiə sahəsində ikitərəfli əməkdaşlıq,

Gürcüstanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi, həmçinin NATO-ya inteqrasiya yolunda sarsılmaz dəstək, region və Qara dəniz təhlükəsizliyi kimi əsas məsələlər müzakirə olunub.

Müdafiə Nazirliyində keçirilən görüşdə Cuanşer Burçuladze Türkiyənin Gürcüstanın strateji tərəfdaşı olaraq ölkənin müdafiə qüvvələrinin inkişafında verdiyi töhfəsini, illər ərzində göstərdiyi maddi-texniki və maliyyə yardımlarını xüsusi qeyd edərək minnətdarlığını bildirib.

Tərəflər Gürcüstanın müdafiə qüvvələrində aparılan transformasiya prosesi, NATO-Gürcüstanın yenilənmiş paketi (SNGP Refresh) ilə nəzərdə tutulmuş təşəbbüslər, eləcə də Gürcüstan və Türkiyə arasındakı hərbi təhsil və təlimlər istiqamətində təcrübə mübadiləsi barədə danışıqlar.

Görüşdə Türkiyənin hərbi ataşesi, vitse-polkovnik Burak Altınər də iştirak edib.

## GÜRCÜSTANIN TÜRKİYƏDƏKİ SƏFİRİ TÜRKSOY-UN BAŞ KATİBİ İLƏ GÖRÜŞÜB

**G**ürcüstanın Türkiyədəki səfirliyinin yaydığı məlumatla əsasən, səfir Giorgi Cancəva Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinovla görüşüb.

Görüşdə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi perspektivləri, mədəniyyət, təhsil, elm və humanitar sahələrdə birgə layihələrin həyata keçirilməsi imkanları müzakirə olunub.

Tərəflər TÜRKSOY-a üzv ölkələr və Gürcüstan arasında ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərin inkişafında müsbət dinamikadan məmnunluq ifadə ediblər.

Görüşün sonunda qeyd olunan sahələrdə əməkdaşlıq üzrə fəal təmasların davam etdirilməsi ilə bağlı razılıq əldə olunub.



## BAKİ TBİLİSİ İLƏ QARDAŞLAŞACAQ



**A**zərbaycanın paytaxtı Bakı şəhəri Gürcüstanın paytaxtı Tbilisi ilə qardaşlaşacaq. Təşəbbüs Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyinə məxsusdur.

Bakı və Tbilisin qardaşlaşması haqqında memorandum üzərində iş yekunlaşmaq üzrədir.

Tbilisi merinin müavini Andria Basilaia bildirib ki, meriya Gürcüstanın paytaxtı dost və qardaş dövlət olan Azərbaycanın mərkəzi şəhəri Bakı ilə əlaqələrin keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəldilməsində çox maraqlıdır.

Qeyd edək ki, Bakı və Tbilisi 1997-ci ildən tərəfdaş şəhərlərdir. Azərbaycan və Gürcüstanın sənaye şəhərləri olan Sumqayıt və Rustavi isə 1952-ci ildə qardaşlaşıblar.

Mənbə: report.az

## MÜƏLLİMLƏR İMTAHANINDA HƏR FƏNN ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ MİNİMAL BAL MƏLUMDUR



2021-ci ilin fənn imtahanından uğurla keçmək üçün test imtahanından toplanacaq vacib balın miqdarı müəyyən edilib. Sərəncamı təhsil və elm naziri Mixeil Çxenkeli imzalayıb. Sərəncama əsasən, test imtahanında toplanacaq vacib balların sayı maksimum balın 60 %-dən artıq olmalıdır. Bu, hər fənn üçün minimum balın fərqli olması deməkdir.

### Fənlər üzrə keçid balları:

- a.a) Gürcü dili və ədəbiyyatı (VII-XII siniflər) 43 bal və yuxarı;
- a.b) Riyaziyyat (VII-XII siniflər) 25 bal və yuxarı;
- a.c) Coğrafiya (VII-XII siniflər) 34 bal və yuxarı;
- a.ç) Biologiya (VII-XII siniflər) 37 bal və yuxarı;
- a.d) Kimya (VII-XII siniflər) 37 bal və yuxarı;
- a.e) Fizika (VII-XII siniflər) 37 bal və yuxarı;
- a.ə) Tarix (VII-XII siniflər) 34 bal və yuxarı;
- a.f) Vətəndaş təhsili (VII-XII siniflər) 34 bal və yuxarı;
- a.g) Xarici dil (VII-XII siniflər) 55 bal və yuxarı;
- a.ğ) Gürcü dili ikinci dil kimi (VII-XII siniflər) 52 bal və yuxarı;
- a.h) Tətbiqi və təsviri incəsənət (I-IX) 37 bal və yuxarı;
- a.x) Musiqi (I-IX siniflər) 43 bal və yuxarı;
- a.ı) İdman (I-XII siniflər) 43 bal və yuxarı;
- a.i) Gürcü dili və ədəbiyyatı, riyaziyyat və təbiətşünaslıq (I-IV siniflər) 40 bal və yuxarı;
- a.j) Gürcü dili və ədəbiyyatı (Başlangıç pillə - I-IV siniflər) 32 bal və yuxarı;
- a.k) Təbiətşünaslıq (Başlangıç pillə - I-IV siniflər) 32 bal və yuxarı;
- a.q) Riyaziyyat (Başlangıç pillə - I-IV siniflər) 32 bal və yuxarı;
- a.l) İnformasiya və kommunikasiya texnologiyaları – 43 bal və yuxarı.

Gürcü dili və ədəbiyyatı, riyaziyyat və təbiətşünaslıq (I-IV siniflər), gürcü dili və ədəbiyyatı (I-IV siniflər), riyaziyyat (I-IV siniflər), xarici dillər (I-XII siniflər), gürcü dili ikinci dil kimi (I-XII siniflər) və informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının testləri bir neçə hissədən ibarətdir. Aplikant imtahanı uğurla başa vurmuş hesab edilsin deyər qeyd olunan keçid (60 %-dən artıq) ilə birgə testin hər hissəsinin keçid baryerini aşağıda təyin edilmiş prinsipə əsasən aşmalıdır:

b.a) Müəllimlər üçün gürcü dili və ədəbiyyatı, riyaziyyat və təbiətşünaslıq (I-IV siniflər) fənləri üzrə imtahan testi iki hissədən ibarətdir. Akademik hissədə müəllim maksimum balın (akademik bacarıqlar hissəsində maksimum bal -14) 40 %-dən çoxunu, yəni 6 bal və yuxarı toplamalıdır;

b.b) Təbiətşünaslıq (başlangıç pillə - I-VI siniflər), gürcü dili və ədəbiyyatı (başlangıç pillə - I-VI siniflər), riyaziyyat (başlangıç pillə - I-VI siniflər) fənləri üçün imtahan testi iki hissədən ibarətdir. Buradan akademik hissədə aplikant maksimum balın (akademik bacarıqlar hissəsində maksimum bal -14) 40 %-dən çoxunu, yəni 6 bal və yuxarı toplamalıdır;

b.c) Xarici dillər imtahanı dörd hissədən ibarətdir: danışq, yazı, oxu və dinləmə hissəsində müəllim maksimum balın üçdə birini, yaxud daha artıq toplamalıdır.

Danışq hissəsində maksimum bal 16, keçid balı 6 bal və yuxarı. Yazı hissəsində maksimum bal 22, keçid balı 8 və yuxarı, dinləmə hissəsində maksimum bal 16, keçid balı 6 və yuxarı. Oxu hissəsində isə maksimum bal 36 müəyyən edilib, keçid balı isə 12 və yuxarıdır;

b.ç) Gürcü dili ikinci dil kimi (I-XII) fənni üçün imtahan testləri beş hissəyə bölünür. Testin hər hissəsi üçün daxili hədd olaraq maksimum balın 40 %-dən artığı müəyyən edilib. Dinləmə hissəsində maksimum bal 9, keçid balı 4 yaxud daha artıq, oxu hissəsində maksimum bal 25, keçid bal 11 yaxud daha artıq, yazı hissəsində maksimum bal 20, keçid balı 9 yaxud daha artıqdır, peşə bilikləri hissəsində maksimum bal 20, keçid balı 9 yaxud daha artıqdır, danışq hissəsində maksimum bal 11, keçid balı 5 bal yaxud daha artıqdır;

b.d) İnformasiya və kommunikasiya texnologiyaları fənni üçün imtahan testi iki hissədən – nəzəri bilik (yazılı) və praktiki bacarıqlar (təcrübə) hissəsindən ibarətdir. Aplikant testin hər hissəsində maksimum balın 40 %-ni, yəni 14 bal yaxud daha artıq toplamalıdır.

## TƏHSİL, ELM VƏ MƏDƏNİYYƏT NAZİRLİYİ YENİ QURUM OLARAQ FƏALİYYƏT GÖSTƏRƏCƏK

Təhsil, Elm, Mədəniyyət və İdman Nazirliyinin bölünməsinə və iki qurum olaraq formalaşmasını nəzərdə tutan qanunvericilik paketini Gürcüstan parlamenti təsdiq edib.

“Gürcüstan hökumətinin strukturu, səlahiyyətləri və fəaliyyəti barədə” qanunda planlaşdırılmış dəyişikliklər layihəsi 79 səsle yekdilliklə qəbul edilib.

Qanunvericilik paketinə görə, Təhsil, Elm, Mədəniyyət və İdman Nazirliyi iki hökumət qurumuna – **Təhsil, Elm və Mədəniyyət Nazirliyi** və **İdman və Gənclər Nazirliyinə** bölünür.



Bundan əlavə, martın 16-sı keçirilən plenar iclasdakı üçüncü dinləməyə əsasən, mədəniyyət sahəsi Parlamentin Təhsil, Elm və Mədəniyyət Komitəsinin tərkibindən ayrılır və yeni Mədəniyyət Komitəsi yaradılır.

## MÜƏLLİMLƏR KORONAVİRUS TESTİNDƏN KEÇMƏZSƏ MƏKTƏB 10 MİN LARİ CƏRİMƏLƏNƏCƏK



Müəllimlər və məktəb ictimaiyyəti iki həftədə bir dəfə koronavirus testindən keçməyə məcburdur. Bunu COVID-19-la bağlı məcburi test verməli olan prioritetli şəxslərin siyahısı və testin aparılma qaydası nəzərdə tutur.

Müəllimlərin seçim hüququ yoxdur. Xoşlarına gəlsə də, gəlməsə

də COVID-lə bağlı testdən keçməlidirlər.

Əgər müəllim prosedurdan imtina edərsə bazada qırmızı siyahıya düşər və işlədiyi məktəb cərimələnər.

Məsələ ilə bağlı “etaloni.ge”yə Təhsil Nazirliyindən bildirişlər ki, testdən yayınma hadisələri həqiqətən də olub. Onlar Audit Xidmətinə müraciət ediblər və tədbir görülməsi üçün iş Əmək Müfəttişliyinə verilib.

Əmək Müfəttişliyindən “etaloni.ge”yə bildirilib ki, sərəncama əsasən, məktəb ictimaiyyətinin 20 faizi test edilməlidir. Bu minimal hədddir. Əgər məktəb bunu tətbiq etməzsə hüquqi şəxs olaraq 10 min lari cərimələnəcəkdir.

## HANSI MÜƏLLİMLƏR YAY İMTAHANINDA BİRBAŞA APARICI VƏ YA MENTOR STATUSU ALACAQLAR?

Peşə inkişafı və karyerada irəliləmə sxeminə görə, müəllimin yalnız bir statusu ola bilər. Bəs əgər aparıcı müəllim əlavə olaraq başqa fənn imtahanı verərsə, bu zaman nə baş verir? Müəllimin peşə tənzimləməsi proqramının rəhbəri Xatuna Barabadze vebinarlardan birində bildirib ki, belə hallarda müəllim iki statuslu ola bilməz, yəni bir fəndə aparıcı və digər fəndə baş müəllim ola bilməz. Əgər müəllim imtahanda 10 kredit toplayarsa avtomatik olaraq ona əvvəlki imtahan nəticəsində qazandığı status verilir:

“Müəllimin yalnız bir statusu ola bilər. Məsələn, aparıcı gürcü

dili müəllimi əgər tarixdən imtahan verib 10 kredit toplayarsa o, avtomatik olaraq tarix üzrə aparıcı müəllim olur.

Eyni zamanda gürcü dili fənni üzrə aparıcı müəllim və tarix fənni üzrə baş müəllim statusu deyər bir şey yoxdur!

Aparıcı müəllim imtahan verdiyi bütün fənlərdə aparıcıdır və əgər müəllim statusu qismən kredit toplaymaq nəticəsində qazanarsa, bu halda da həmin qayda qüvvədədir”.

2021-ci ildə fərqli fənn imtahanından keçəcək və 10 kredit toplayacaq şəxslər isə avtomatik şəkildə aparıcı, yaxud mentor statusunu qazanacaqlar.

Səhifədəki məlumatlar “etaloni.ge” saytından götürülüb. Gürcü dilindən tərcümə etdi: **Aynurə ƏLİYEVƏ**

AFİQ MUXTAROĞLUNUN AYAQÜSTÜ DÜŞÜNCƏLƏRİ

**BİZNES MƏRKƏZİN ZƏNCİ TƏMİZLİKÇİSİ**

Mən təxminən bir aydır Haaqada (flamandca Den Haag və ya Gravenhage) işləməli oluram. Bir iş mərkəzində xırda-para təmir işləri görürük. Mənimki də nədir? Ələk apar, sac gətir.

Haaqadan söz açılmışkən, kiçik bir arayış versəm yerinə düşər.

Haaqa Niderlandın paytaxtı olmasa da ölkə parlamenti, hökumət iqamətgahı buradadır. Haaqada kralın da müxtəlif təyinatlı iqamətgahları var. Niderlandın baş naziri iş əksəriyyəti kimi velosipedlə gedib gəlir. Haaqada 150-dən çox beynəlxalq təşkilat bulunmaqdadır. Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi, Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi burada yerləşir. Xarici səfirlik və konsulluqlar da Haaqadadır. Təzəlikcə Haaqada Xocalı soyqırım qurbanlarının xatirəsinə bir abidə ucaldıldığı xəbəri də qulağıma dəyib.

Haaqa kosmopolit bir şəhərdir. Yoxsa mənəmi elə gəlir? Ürəyimə yatmayan bir şeyi də, öldür mənə, üstümə ilan sal, bəyəndirə bilməzsən. Haaqa barədə məndən bu qədər. Qalanlarını da internetdən özünü dəqiqləşdirin. Elə hər şeyi mənmi hazır çıxarmalıyam, siz də hazır halva deyib oxuyacaqsınız eləmi? Oxucu olanda nə olur ki? Bir işin qulpundan da siz yapışın. Əlbəttə, son cümlələrin zarafat olduğunu mən deməsəm də göydə tutmanızdan əminəm.

İş mərkəzinin arxasında maşın dayanacağı var. İş mərkəzinin işçiləri və gələn müştərilər maşınlarını burada saxlayır, arxa qapıdan da binaya daxil olurlar. Düzdür, hər lənib ön tərəfdən girənlər də tapılır. Bu, bir növ sağ qulağın sol əlinlə göstərmək kimi bir şeydir. Arxa tərəfdə

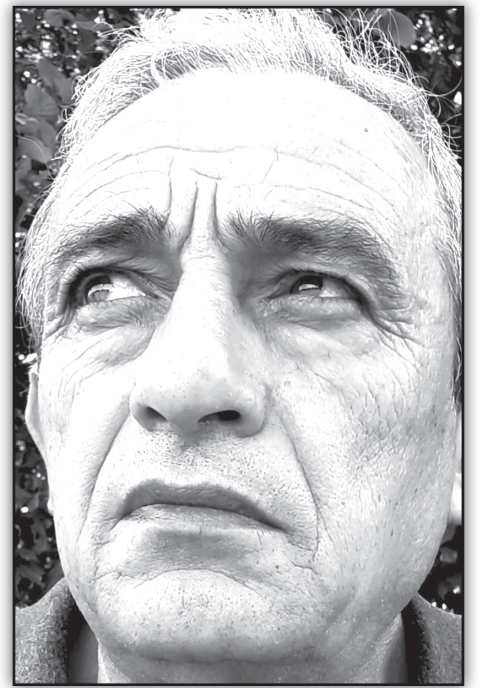
velosipedlə işə gələnlərin “dəmir atları”nı saxlamaları üçün xüsusi bir qurğu yerləşdirilib. Velosipedin qabaq təkərini qurğunun təkər yerinə keçirməklə onu rahat saxlamaq mümkündür. Velosiped sahibi miniyini saxladıqdan sonra onu qıfıllayır. Yoxsa yerini görərsən. Velosiped oğurluğu buralarda at oğurluğu kimi bir şeydir. Atı buxovlamırlarmı? Velosiped də Niderlandın atı hesab edilir. Mən də elə danışdım ki, bişmiş toyuğun da güləsi gəldi. Bəlkə “bişmiş balıq” desəm daha doğru olardı. Sağlıq olsun, bir başqa yazıda da belə yazaram. Guya burada at-zad qəhəliyədir. Atın ki, ən gözəli Niderlanddadır. Mövzudan kənara çıxdım, adamın ağzının cayıması buna deyirlər. Bir sonrakı yazımda velosipeddən, ondan sonrakında holland atlarından yazaram. Atam-anam ha yazma deyib, əlimə vurmur. Bu bir. İkincisi də, peşəmin adı nədir?

Mən bu yazımda iş mərkəzinin fəaliyyətindən, burada çalışan əsas işçilərdən danışmaq niyyətində deyiləm. Nə qəbul bölümündə növbə ilə bir-birini əvəz edən zənci və holland qızlardan, bir aydan çox işlədiyim müddətdə az-çox, üzdən də olsa tanıdığım holland, polyak, türk, qara rəngin müxtəlif çalarlarına malik iş adamlarından, nə də iş mərkəzinin sahiblərindən söhbət açmaq fikrim yoxdur. Yalnız bir nəfərdən danışacam. Həftənin üç gününü mərkəzin təmizliyini yapan zənci kişidən.

Orta yaşlı, elə boydan da orta, tösvər, bir az da şişman kimi görünən zənci velosipedin bayırda dayanacağıda çidərləyib, zəncirləyir və ağa kefiylə velosipedin yük yerindən qırıq-söküyünü götürür. Qulağındakı iri qulaqcıqlar

onu kosmonavtamı, tankçıyamı oxşadır, kəsdirə bilmirəm. Bir də ki, onun kimə bənzəməsinin, mənə, elə bir önəmi də olmamalıdır. Qırımından deyirsən ki, ləvənd oğlunun qırx eşşəyi sağıma gəlir. Onun iş saati axşam beşdə başlayır və təxminən iki saat davam edir. Təmizlikçi işə on-on beş dəqiqə tez gəlir. İlk işi özünə avtomatdan kofe almaq olur. Kofeni işçilərin hər birinə verilən kartla alır. Mənə də, iş yoldaşlarıma da hər rastlaşanda mütləq kofe təklif edir. Dədəsinin bir şeyi ha çıxır deməkdən özümü güclə saxlayıram. Amma adamın bu təklifi necə ürəkdən etdiyini görməyiniz gərək. Sanki bu adam bu hərəkətiylə öz varlığını, gərəkliliyini təsdiq etmək, mən təmizlikçi olsam da, içərimdə nəhəng bir insanlıq gizləyib demək istəyir.

Kofe səfasından sonra qəhrəmanımız işinin başına keçir. Sıfırıncı qatdakı masaları, qəbul bölümündəki hər şeyi gülə döndərir. Əllərinə taxdığı mavi əlcəklər kəpənək misali bir yerdə dayanmır, bir əşyadan digərinə keçir. Təmizlikçiyə gərək olan hər şey əlinin altındadır. Bütün təmizlik nəsnələri – əskilər, zibil torbaları, şüşə, mebel, döşəmə, xalı-xalça təmizləyən dərmanlar, tozsoran, döşəməsilən və daha nələr uçurflı arabasında düzülür, işlək vəziyyətdə. Hər şey yerli yerində, hər incəlik düşünülmüş. Bizim xadimə və ya süpürgəçi adlandırdığımız təmizlikçilərimizin dədə-babadan qalma bir süpürgə, bir xəkəndaz, bir vedrə və kir kəsdiyindən əsil rənginin necəliyi bilinməyən döşəməsilən əskidən ibarət klassik iş alətləri ilə müqayisədə qarabala zəncinin iş dəzgahı nə qədər müasir, nə qədər səliqəli, nə qədər zəngin,



ən əsası da rahatdır. Zənci təmizlikçini bir neçə dəfə müşahidə etdikdən sonra niyə onun bu qədər halından məmnunluğunun məhz bu rahat iş şəraiti ilə bağlı olduğunu anlama bildim. Həm də bizim təmizlik işçilərimizdən fərqli olaraq, gördüyü işin müqabilində bir əmək pul almağı onun bu qədər rahat olmasını şərtləndirən başlıca səbəb olmalıdır.

Bütün bu qeydləri gecikən maşını gözləyə-gözləyə telefonumun yaddaşına köçürürəm.

De, sağ olun, sağlıqla qalın. Mənim maşınım gəldi.

Afiq MUXTAROĞLU  
Niderland, Haaqa

**9 APREL – FACİƏDƏN MİLLİ QÜRURU APARAN YOL**

Müstəqillik – bu sözə necə tərif vermək olar? Mənə elə gəlir ki, bu sözə dilucu “azadlıq”, “hürriyyət” deyərək bir kəlməyə sığdırmaq, cılızlaşdırmaq böyük qəbahət olar. Bu müqəddəs kəlməyə kitablar yazmaq, əsərlər yaratmaq, ensiklopediyalar təşkil etmək belə onun əsl mənasını olduğu kimi izah etməyə kifayət edə bilməz. Axı müstəqillik adı heç bir xalqa nimçədə pay gəlməyib. Neçə-neçə oğulların qanı bahasına başa gəlmiş, ərişilmiş bu ali məqam bir kəlmə ilə izah edilə bilməz. Tökülən hər damla qanda bir tarix, hər yarımçıq qalan ömürdə Vətən daşına dönən bir vətəndaş arzuları yatır. Neçə-neçə ümidlər, neçə-neçə çiraqlar sönmüş, öz ömründən alov verib bu ocağı yandıran üçün həmin insanlar, insanlığın çata biləcəyi ən yüksək zirvəyə çatmış şəhidlər!

Qarşıdan 9 Aprel gəlir, yarı kədər, yarı sevinc, yarı qürur sayılan 9 Aprel. Gürcü xalqının özünü, kimliyini, milli özünüdərkini isbat etdiyi, təsdiqlədiyi o qanlı bazar günü... Gəlin bununla bağlı olaraq dövlətimizin bu günlərə necə çatması, hansı çətin yollardan keçməsi haqqında çox da uzaq keçmiş getmədən tarixə bir az nəzər yetirək.

1783-cü il, Georgiyevsk traktatının imzalanmasından və keçmiş Kartli-Kaxeti çarlığının Rusiya imperiyasının yalan vədlərinə inanıb qurduğu tələyə düşərək müstəqilliyini itirməsindən sonra xalqın irəliliyi görün, savadlı, fədakar şəxsləri bu yoldan dönmək, bu ağır boyunduruqdan qurtulmaq üçün daim canla-başla çalışmışdır. Birinci Dünya Müharibəsi və bu dövrdə Rusiyada baş verən 1917-ci il daxili çəkişmələri nəticəsində imperiyanın parçalanması təhlükəsi Cənubi Qafqaz xalqları, o cümlədən gürcü xalqı üçün yenidən bir ümid işığı olmuş, əzəldən bəri sönməyən müstəqillik istəklərini daha da alovlandırmışdır. Nəhayət, 1918-ci il 26 mayda Noe Ramişvilinin rəhbərliyi ilə sosial demokrat menşevikləri tərəfindən Gürcüstan Demokratik Respublikası qurulmuş və SSRİ-nin yaranmasına qədər ömür sürmüşdür. Çox da uzun müddət çəkə bilməyən bu sevinc əliqanlı cinayətkarlar tərəfindən 1921-ci ilin mart ayında yenidən yerində boğulmuşdur. Qarşıdakı 70 illik əsərat dövründə gürcü xalqı hər dəqiqə, hər an bir daha tarixi başdan yazacağına inanmış, bir gün belə buna ümidini itirməmişdir. Elə 1989-cu il 9 aprel günü xalqın bir nəfər kimi küçələrə

axışması, Abxazianın Gürcüstanın tərkibində qalması tələbi, daha sonra Gürcüstanın müstəqilliyi barədə şüarlar səsləndirməsi, patriarx II İlianın xalqı sakitləşməyə, ibadət üçün kilsəyə dəvət etmək cəhdinin nəticə verməməsi, sinasını düşmənin odlu silahına sipər etməsi, bir yandan bu xalqın gücünə, əzminə bariz nümunə idisə, digər tərəfdən aksiya iştirakçılarını meydandan qovmaq üçün dəyənəklər, zəhərli qazlar, rezin güllələr kimi hər vasitədən istifadə etməklə öz mənfur istəyinə çatmaq cəhdi düşmənin nə qədər aciz və əzəzil olduğuna bir sübut idi. Bu qanlı hadisədə 3-ü yeniyyətə, çoxu qadın olmaqla 20 nəfər həlak olmuş, 200-dən çox şəxs ağır xəsarətlər almış və ya şikəst qalmışdır.

9 Aprel tarixi hər bir Gürcüstan vətəndaşının yaddaşında dərin yaralar açmış, silinməz izlər buraxmışdır. Günahsız millətə divan tutmaqda Sovet rejimi xalqın iradəsini, əzmini qıracağı düşünürdü, amma bu belə olmadı. Məşhur rus yazıçısı Lev Tolstoyun dediyi kimi, “azadlığa təzyiq göstərməklə ona meyli daha da gücləndirmiş oldular”. Nəhayət ki, çəkilən əziyyətlər, uğruna tökülən qanlar, yarımçıq qalan talelər boşuna getmədi, 2 il sonra, həmin gün - 1991-ci ilin 9



aprel günü Gürcüstanda yenidən Müstəqillik Aktı qəbul olundu.

Bu uzun və şərəfli yolda, Gürcüstanın var olması, müstəqilliyi üçün canından keçmiş insanlar daim dərin hörmət və sayğı ilə anılır və anılacaqdır. Hüznə dolu Milli Birlik və Müstəqillik Günü mübarək, Vətən!

Ləfat KƏRİMOVA  
Mollaoglu orta məktəbinin tarix fənni  
üzrə baş müəllimi

## İOSİF QRIŞAŞVİLİNİN "QƏDİM TİFLİSİN ƏDƏBİ BOHEMASI" ƏSƏRİNDƏN BİR PARÇA GİVİŞVİLİ VƏ SKANDARNOVA

(əvvəli ötən sayda)

David Solomonoviç Givişvili 1850-ci il noyabrın 3-də anadan olmuşdur. 1916-cı il iyulun 1-də vəfat etmişdir (Rus-gürcü ensiklopedik lüğətində (İ.Rostiaşvili-nin redaksiyası ilə yalnız 4 kitab nəşr olunub) səhv olaraq yazılmışdır ki, D.Givişvili 1840-cı ildə anadan olmuşdur (səh. 720). Biz bu tarixi "Sayat-Nova" da da təkrar etdik, lakin Petre-Pavle kilsəsinin kitablarını gözdən keçirərəkən bəlli oldu ki, D.Givişvili 1850-ci ildə anadan olmuşdur (Bax: bu kilsənin vəfat edənlərin siyahısı kitabına, № 230). Givişvili Tiflisin sakini, köhnə vətəndaş övladı idi (D.Givişvili qolları uzun gürcü əbası geyinirdi). Yazı-pozunu anası öyrətmişdir. Atası kiçik Davidi məktəb əvəzinə bəzzaz Şahnazarova təhvil verir. Gənclik çağlarına kimi burda qalır. Şair söyləmişdir:

"Valideynlərim məni oxutmadı,  
Buna görə göz yaşını töküürəm.  
Həyatım da acıqlarla doludur.  
Və mən öz taleyimə qarışçıyam"

(sətri tərcümə)

Sonra gömrükçü idi (Mnatsakanovun, mərhum 300 araqriviyalının körpüsündə dururdu və mal-qaranın keçirilməsi üçün sahibinə qaydaya salınmış iki qəpiyi ödətdirirdi). Sonra şəhər sallaqxanasında məmur təyin ediblər. Bundan sonra "bazarnik" vəzifəsini icra edirdi. Bu yerdə 25 il qaldı və qocalıq çağında şəhər müdiriyyəti tərəfindən verilən 15 manatlıq pensiya ilə dolanırdı. Son vaxtlar Avlabarda (Kaxeti küçəsi, № 8) kiçik budka açmışdır ki, burda da xalis şamlar və öz əsərlərini satırdı. Qəflətən dünyasını dəyişib. Nəhar vaxtı imiş, piti yeyirmiş, qəflətən yan tərəfə yıxılır və ağzından qan gəlir. Onun balaca oğlu Giorgi həkim çağırana kimi hansısa xırda-para oğurları onun üstünü kəsdirir və ölünü soyurlar. D.Givişvilinin bəzi kitabları Riça-Oğlan təxəllüsü ilə nəşr olunub.

Giorgi İvanoviç Skandarnova tiflisli erməni idi, peşəsinə görə rəssam (boyaqçı), şpaliyaların rəngləyicisi, sonralar elə bu peşənin icarədarı idi. Atası da rəssam idi. Onun əsil soyadı Skandaryandır, Sayat-Novanın təkidi ilə Skandar-Nova adlandı (Öz geneologiyasını gözəlləşdirmək üçün Skandar-Nova bir şeirində belə bir qeyd aparır: "Makedoniyalı Aleksandri farsca İsgəndər Zülqərnəyn adlandırır" (Bax: Onun ziyafət üçün "bamazə adam" əsəri, 1912-ci il, səh. 10). 1850-ci il martın 8-də anadan olub, 1917-ci il aprelin 10-da vəfat edib.

Hər ikisi çox qocalmış halda dünyasını dəyişiblər. Məgər doğrudan onların şeiri əyləncə xarakteri daşıyırdı, necə ki, bu onların kitablarının üz qabığında qeyd edilmişdir?

– "Tərif" və başqa əyləncə şeirləri".

– Şənlik sazəndəsi – istirahət günlərinin şən şeirləri".

Mənim fikrimcə, müəlliflərə inansa q və onların şeirlərini yalnız və yalnız adı əyləncə materialı adlandırsaq, doğru olmaz. Doğrudanmı düşündürülər ki, onların kitabları "istirahət günlərinin şənəndirilməsinə" çevrilməli idi. Ola bilsin ki, onlar doğrudan da əyləncə üçün yazırdılar, "ziyafət üçün, oxumaq üçün, aşiqanəlik üçün, asudəlik üçün, yoldaşları əyləndirmək üçün". Lakin bu kitablar tamamilə qeyri-ixtiyari ibtidai əlifba vəzifəsini yerinə yetirirdi və müəlliflərin özləri də sadə camaat üçün, istər elə, istərsə də belə, kiçik Qoqebaşvili oldular (O hadisə xüsusilə diqqətəlayiqdir ki, bu "bir şaalq kitabçalar"ın birinci səhifəsində çox hallarda giriş əvəzinə bütöv əlifba salınmışdır). Məsələ ondadır ki, camaatın oxumaq həvəsi vardı, lakin "başqa və başqalarının üzündən" bu mümkün olmurdu. Və budur, bazarın hər bir diqqətəlayiq məqamının sadəliklə və həvəslə təsvir olunduğu bu kitablar əldən-ələ gəzirdi və şəhərin yoxsul əhalisi qeyri-ixtiyari özünüinkişafə vərdiş edirdi (Bu cür bir kitabə Z.Ç-də önsözünü

yazar: "Bu kitab ta qədimdən də bütünlü Gürcüstanda uğurla yayılırdı və çox təəssüflər edirəm ki, bu gün də belədir. Ümid etmək olar ki, bu cür kitabları yaymanın pis fikirləri ilə yanaşı oxu və yazı hər halda yayılır" (Bax: "Qal-Vajiani", 1887-ci il, səh. 3).

Tiflis vətəndaşlarının təccübdəğurucu intuisiyası var idi. Onlar öz müşahidələri ilə öz yollarını tədqiq edirdilər və tamamilə Niko Lomourinin "kitabı bilənlərə" yalvardığı "kiçik kəndliyə" bənzəndirdilər:

"Dinləyin, kitabdan halı olanlar,

Mənim yalvarışımı-sözümü,

Öyrədin kitabı, öyrədin,

Oxu və yazını öyrədin!" (Bu şeir və elə bu müəllifin "Əli" hekayəsi ilk dəfə Lev. Savelinin təxəllüsü ilə nəşr olunub (Bax: "İveriya", 1879-cu il, № 4).

Tiflisin sadə camaatı öz təşəbbüsü ilə "kitaba da", "yazıya da", "oxuya da" meyl edirdi. Sanki bütün bunlar bekarçılıq, əyləncə olaraq baş verirdi. Sanki zərəfat edirdilər, lakin Şekspirin dediyi olmasın, "Zərəfat edirdilər və zərəfatla da bir-birlərini zəhərləyirdilər". Bu "zəhərləmə" onlar üçün şərbətin şərbəti idi.

Arçil Corcadze bir yerdə söyləyir: "Camaatın o dövrlər (yetmişinci illər nəzərdə tutulur) oxu kitabı "Bejaniani", "Qal-Vajiani", "Baramiani" yox idi. Bu əsərlər imkanlı ailələrdə əlyazma şəklində saxlanılırdı. Camaat üçün həmin dövrlər bir neçə mahnı, "Çix, ey günəş", "Gözlər-gözlər" və sair nəşr olundu (Arçil Corcadze, əsərləri, V cild, 1914-cü il, səh. 129).

Əgər imkanlı ailə olaraq haqqında da "Mnatobi"-nin söhbət açdığı (Bax: "Mnatobi", № XII, 1869-cu il, səh. 6), o "dükançılar" hesab etsək, onda "camaatın oxu kitabı yox idi!" fikri doğru olar.

"Çix, ey günəş" və "Ah, gözlər, gözlər" Skandarnovanın şeirləridir (Məhz elə şeiridir, şeirləri deyil, çünki bu iki satır bir şeirin tərkib hissəsidir, mahnı zamanı hər xanadan sonra nəqarat təkrar olunur (Bax: G.Skandarnovanın "Şənlik sazəndəsi", 1912-ci il, səh. 186). Bu şeirlər onda gürcü dilinin əl-üzünü yumadan gəzdirdi vaxtlar ədəbi bazara çevrildi. Skandarnovanın bu şeirləri barədə bax "Mnatobi" nə yazırdı:

"Bu qısa zamanda Tiflisdə "Ah, gözlər, gözlər" xalq mahnısı üzə çıxdı". Bu nəşr xalq nəşridir və xalq üçün əhəmiyyət kəsb edir. Biz burada yalnız xalqın müdriyyəti və əminliyini oxuya bilərik. Bu, xalqın mənəvi durumunun güzgüsü və ölüştürdü... Bir az aşağıda: "Camaat öz ağlının bəhrəsini sevir və diqqət kəsilənlərə bunun oxunması böyük həvəslə ötürülür. O xatırladı ki, "Xalq mahnıları"nın nəşrindən sonra bizim küçələrdə birə beş onun mahnısı artı. Onların ağıl övladının çapdan çıxdığını görəndə necə də təəcübəndildilər. Onda, çap olunmağın onlarlıq olmadığını düşündükləri bir vaxtda. Bu mahnı barədə xalqın fikrini sınaqdan keçirmək halımı da olub. Mən (başında tabaq olan və şaftalı satan) bir kiçik kintoya dedim ki, nəşr olunmuş "Çix, ey günəş" i istəmirsənmi? O əvvəlcə fikirləşdi ki, onu aldadıram, lakin oxumağa başladım, qulaqlarını elə şeşələdi ki, onun sifətindəki məmnunluğu hamı hiss edərdi. "Gətir, alıram" deyər səsləndi. Lakin bədbəxtlikdən, bəlli oldu ki, oxumaq bilmirmiş (İ.Eliozaşvili, "Mnatobi", 1869-cü il, noyabr-dekabr; səh. 5, (İkinci hissə)).

Bu camaatın mənəvi zənginliyinin ölçülüb-biçilməsi, onların nəğməkarlarının poeziyasının seçilməsi zamanı adi tənqidi metodlarla qane ola bilmərik.

Bu, tamamilə başqa dünya idi, özünəməxsus fikirləri ilə hədəflənmiş dünya.

"Bəzisi qamını, dolanacağını düşünür,

Bəzinin düşmənin əl-qolunu bağlamaq üçün qolu var.

Mənim isə cizma-qaram görünüür,

Ad və yada salınmaq üçün.

Mən öləcəyəm, bu qalacaq,

Məndən yadigar bu olacaq.

Givişvili dünyada

Onunla zənginləşməyi seçdi".

Xalq sirini bilənlərdən biri David Givişvili belə oxuyurdu.

Givişvilinin şeirlərində qədim nağılların bacaxlosu (xalis qızıl-M.M.) daha çox görünür. O, hər cür aktual məsələyə toxunur. Givişvilidə məsuliyyətin böyük hissi vardır. Onun sətirli hiyləgərlik etmir. Givişvili götürdüyü mövzunu axıra kimi vərəqləyir. Ritmlər o dövrə uyğun olaraq düzgün qurulmuşdur. Onun gürcü dili gürcü dilində danışır.

Skandarnova səhlənkər şair idi, əyyaş, bu sözün əyyaşlıq mahiyyəti ilə. Atası tez-tez deyirdi: "O mahnıları uydurursan, yaxşıdır, lakin elə şey də uydur ki, şərabı daha içməyəsən". Skandarnova isə "ucuz" içkini sevmirdi ("ucuz" içki suya deyirdilər). Əgər avropalı bohəmist ilhamı kokainlə cəlb edirdisə, Skandarnova araq, bu "Pilatenin göz yaş"na yönəlirdi və oxuyurdu:

"Səhərin arağı –

Qəlbin varaqı".

D.Givişvili bu çatışmazlığa bir daha işarə edib:

"Sən mənim əlaqımı, davranışımı qınayırsan, mən də sənin kimi aşkara deyim,

Sən çox görübsən o qarnıqlu Çazaranı,

Sülənirdi qapı-qapı araq əyyaş, araq sülənəni,

Sən də onun yerini tutdun, başabaş.

Givişvili sakit adam idi, təvəzökar və xətrli idi.

Skandarnova isə təkbəburlü, dikbaş, qürurlu və əhli-kefi idi.

Hər ikisi xalqın sevimli ozanı hesab olunurdu.

Skandarnova və Givişvili azla qane olurdular və ad çıxarmaq üçün küçələrdə daş atmırdılar.

Doğrudur, onların şeiri qızılı və incə naxışlı deyildi. Doğrudur, onların gürcücəsi müasir şairlərin sözü kimi qərsərs deyildi, lakin bu çatışmazlığa baxmayaraq bu iki yazıcının böyük poetik intuisiyası var idi.

D.Givişvilinin kitabları arasında ən şox yayılanı "Ozan", "Bazar", "Tərif", "Tutuquşu" və "Koroğlu" idi. Bu kitablar bir neçə nəşrlə üzərə çıxmışdır.

Onun şeirləri arasında məşhurdur:

1. "Bir damcı qan idim qüsusuz,

Nəzərə çarpmadan atanın belində olan mən.

Anam qonaq olaraq könlüdən məni dəvət etdi,

Onunla qaldım doqquz ay mən gözə görünməz".

və sair.

2. "Çiçək açan qızılgül soldu,

Yazıq bülbül yas tutmağa başladı.

Ah, ey bülbül, nədən zar-zar ağlayırsan,

Bahar yenə gələcək".

və sair.

3. "Ey şərab, Kaxetin şərabı, səni içənəm mən"

(Qeyd etmək lazımdır ki, bu şeiri D.Arağışvilinin "Şota Rustaveli" operasında xor oxuyur).

4. "De görüm, de görüm məndən niyə inciyibsən"

Bu şeirləri bütün Gürcüstan oxuyurdu.

Biz bilərəkdən onun aşiqanə şeirlərindən yan ötürük, çünki burda Sayat-Novadan sonra gələn şairlərin aşağı keyfiyyətdə təqlidçisidir. Bu sahədə Skandarnova da üstündür. Lakin o eşq libasından uzaqlaşdığı və ictimai məsələlərə toxunduğu yerdə onun qələmi güclüdür və sərrastdır:

"Bir kişi baltanı itiləyib

Ağac kəsməyə gedirdi.

Bu kişini görəndə ağac,

O biri ağaca gileyənirdi..."

Ağac ona cavab verdi: əgər baltanın

Sapı bizdən olmasaydı,

Baltanın ağzı bizə nə xətər yetirərdi,

Kəsə bilməzdi, yaralaya bilməzdi" ("Bazar" 1876-cı il, səh. 32. Halbuki bu təmsili nəsr şəklində daha həssaslıqla ermənilərin məşhur yazıçısı

Raffi təsvir etmişdir (Bax "Xenti", tərcümə Buğdan

Evanqulovundur, 1903, səh. 236).

D.Givişvilinin mövzuları rəngarəngdir. Onu bütün şairlər kimi, ölüm-dirim məsələsi də maraqlandırır. Bir şeirində ("Qəbiristan") bu fəni dünyanın puçluğu belə işıqlandırılıb:

"Hər yerdə sakitlik hökm sürür,

Saysız-hesabsız ölümlər harda uyuyur.

Uzun müddət fikirləşdim bunu görəndə mən.

Bu dövrəni, bu zamanı lənətlədim.

Burda daha görünmədü kasıb, zəngin,

Eyni bir törpəqə ağışına almışdı.

O sərhəd ümumi idi,

Biri o birinə ziyanlıq etmirdi.

Bəzi yerdə gördüdü gözəl yaradılmış heykəl.

Yalnız varlı onunla seçildirdi,

Zahirən olan o gözəllik

Onun iç ələminə də məxsus idi.

Nələr oxumadım, üstə yazılan yazılardan,

Tanıdım onun kim olduğunu.

Lakin birdən öləri yana baxdım,

Onun kasıb qonşusunu gördüm.

Deyərdim, ey zəngin, bax kasıbın

Necə pis günündən çəkinirdin.

Və düşünmərdün ki, bir gün

Sən də onunla düzəlişəcəksən" ("Ozan", 1895-ci il, səh. 66).

Givişvili qaradışlı məhəbbəti ilə o qədər doludur ki, o "qaradışlı" üçün özünü fəda etməyə hazırdır:

"Mən ona inanıram, o kəsə ki,

Qaradışlı bizim üçün qaydaya saldı.

Özümü oda ataram,

Qaradış insan üçün.

Onun şən gününü öz günüm hesab edirəm,

Onun ah-naləsini öz ah-naləm.

Budur ki, budur, bu olacaq.

Bu qəlbimdə kök salması üçün".

D.Givişvili öz populyarlığını möhkəmləndirmək üçün nağıl eposuna müraciət etmişdir. O son zamanlar xırda şeirlər silsiləsinin başını buraxdı və poema yazmağa əl qoydu ki, onların da məğzi oxucu üçün hər halda yad deyildi, çünki o bu nağılları, rəvayətləri və əfsanələri nəsr versiyalarında əvvəllər də bilirdi.

Lakin Givişvili bu təmsillərə isti duyğu yeritdi, gözəl ahəngə saldı və xalqın malını yenə xalqa hədəfləndirdi:

Əfsanə qalıbdır ki, kimsə xan çar İraklinin xəstəliyi zamanı Gürcüstani təşvişə salmaq niyyətinə düşür:

"İrakli xəstədir,

Gürcüstanın ruhvericisi,

Kim başını oda soxacaq,

Kim olacaq savaşıçı?"

Lakin İrakli çəkinmədi, despanın dili ilə ona ismarc etdi:

"Xalq nə günah etdi,

Gəl güləşək".

Xan buna razılışdı:

"Xan irəli çıxdı,

Üzündə qürur,

Sartəlsiz, kəmərsiz

Təkcə arxalıq ilə.

Burda İrakli xanın

Kəməridən yapışdı.

Belini elə bükdü,

Bıçaqla oynağı bükən kimi".

İrakli qələbə çaldı, xan məğlub oldu. Beləcə asanca Gürcüstani təşvişə salmaq başdan rədd olunur!

(ardı gələn sayda)

Gürcü dilindən tərcümə edən:

Mirzə MƏMMƏDOĞLU



## QADIN OLMAQ



**Q**adın olmaq təkcə ölkəmizdə deyil, dünyada da bir sıra çətinlikləri özündə cəmləşdirir. Bu çətinliklərin əsas mənbəyi təəssüf ki, cəmiyyətlərin eyni hekayələri tsiklik əsaslarla öyrənmələri və təkrarlamalarıdır. Cəmiyyətdə bəzi cinsiyyətçi yanaşmalar və davranışlar qadınları daha çox ikinci plana salır.

Niyə əksər qadınlar dünyaya ikinci dəfə gəlsəydilər kişi olmaq istədiklərini deyirlər? Bunu heç düşündünüz mü? Bəlkə bu fikir “mən kişiyəm, mənə hər şey olar” adlı yanlış düşüncə ilə əlaqədardır? Evdə, küçədə, məktəbdə və ümumiyyətlə hər yerdə bir qızın və

ya qadının yad adama cavab verməməsi, “mən azad fikirliyəm” düşüncəsində olmaması və bir çox belə şeylər... Ailə qurduğu zaman günün istənilən saati həmin ailədə hamının qulluğunda durmalı, istirahət etmək istəsə belə “evdəkilər nə deyirlər” düşüncəsində olub dayanmadan işləməli, hər yerə qaçmalı, dünyaya gətirdiyi övladlarının adının qoyulmasından tutmuş onların həyatlarının ən vacib qərarlarında belə ən sonuncu söz sahibi olan, etirazı olsa belə susub göz yummağa məcbur qalan, üstəlik bütün bunların içərisində özünə qulluq etməli, baxımlı olmalıdır.

Qadınların həyatı həqiqətən çətindir. Cəmiyyətlər qadınların həm evdə, həm də iş yerində aktiv bir rol oynamalarını gözləyirlər, lakin bu, həmişə mümkün olmaya bilər. Təəssüf ki, qadınlar bu cür hallarda psixoloji zorakılığa məruz qala bilərlər. Kədərli görünməməli, hər zaman gülürlü olmalı, yaxşı görünməli, etiraz etməməli, etiraz edərsə nankor hesab edilə bilər. Nə qədər yorğun olsa da, tənbel olduğunu düşünməsinlər deyər bir şey deməməli, göstərməməlidir.

Məncə, qadınlar hamını sevməliyəm və qayğısına qalmalıyam düşüncəsini dayandırmalıdır. Özünü sevməyi kəşf edin, özünüzlə müsbət münasibət qurmaq güclü və təsdiq

olunmuş bir yoldur. Bəzən yalnız özünüzlə vaxt keçirin, tək vaxt keçirmək hər kəs üçün fərqli bir şey ifadə edə bilər: düşünmək, kitab oxumaq, bir fincan qəhvə içmək, bir sözlə, özünüzlə vaxt keçirmək özünüzü dinləmək üçün, “mən nə istəyirəm” sualına cavab tapmaq üçün yaxşı bir fürsətdir. Həqiqətən yaxşı olduğunuz və irəliləyə biləcəyiniz bir sahə tapın. Sizi maraqlandıran bu şeyi həyatınızın rutininə çevirin. Bu, rəsm, yoqa, rəqs dərsləri, əl işləri və s. ola bilər. Özünüzlə barışın: fiziki xüsusiyyətləriniz, iqtisadi durumunuz, təhsiliniz və s. əvvəlcə bütün keyfiyyətlərinizi qəbul edin və sonra onlara sahib olun. Sevmədiyiniz şeylərə etiraz etməyi bacarın. Özünüzü dəyərsiz hiss etdirən şeylərdən uzaq olun. Dəyərsizlik hissi doğrudan yaranmır, başqalarının bizə qarşı davranışı ilə formalaşır. Siz dəyərsiz deyilsiz. Hər kəsə bəllidir ki, dünyanın başlanğıcı və sonu qadınlarla bağlıdır.

Yuxarıda göstərilən bütün aktivliklər özünüzlə barışmaq və özünüzü sevmək üçün atacağınız faydalı addımlar ola bilər. Unutmayın ki, özünüzü sevməyin ən yaxşı yolu özünüzlə qarşı mehriban olmaqdır.

**Nərgiz Bağırılı**

*İlia Dövlət Universitetinin Arxitektura və Kompüter dizaynı fakültəsinin tələbəsi*

## SÖZÜN QÜDRƏTİ

**S**öz dilin vahididir, o səs və hərflərdən əmələ gələn, müəyyən məna kəsb edən, hiss-həyəcan bildirən səs birləşməsidir. Qurduğumuz cümlələr söz və söz birləşmələrindən əmələ gəlmişdir. Söz insanın tutan əli, görünən gözüdür. İnsan gün içərisində danışarkən, cümlə qurarkən çoxlu sayda sözdən istifadə edir. Nətiq və xətiblərin, şair və söz sənətkarlarının çəliyi, əsası həmişə söz olmuşdur, onlar həmişə nitqlərini mənalı və kəsərli sözlərlə bəzəmişlər. Sözün qüdrəti və təsiri çox böyükdür. Düşünürəm ki, söz yerində deyiləndə gözəldir, yerində deyilən sözün təsiri çağlayıb məcrasını dağıdan sellərdən daha güclüdür.

Ana dilimizin ən böyük söz sərraflarından və ədəbi dil normalarının formalaşmasında müstəsna xidmətləri olan Şah İsmayıl Xətai söz haqqında belə deyir:

*Söz vardır kəsdirər başı,  
Söz vardır kəsər savaşı.  
Söz vardır ağulu aşı,  
Bal iləndə edər yağ bir söz.*

Şairin “Söz “ gəraylısında böyük məna vardır, yəni söz hər şeyə qadirdir, elə söz deyərsən dava düşər, elə söz deyərsən sülh yaranar, insanın kinini sevgiyə çevirər, düşmənçiliyi yox edib dostluq yaradar, qəlbləri isindirir. Şair insanların “ağulu aşını, yağla bala çevirəcək” şirin sözlərə ehtiyacı olduğunu bildirmişdir.

Sözü söylərkən insan xeyli fikirləşməlidir, süzgəcdən bir neçə dəfə keçirməlidir, yüz ölçüb, bir biçməlidir, əks təqdirdə istədiyimiz nəticəni ala bilmərik. Unutmamalıyıq ki, bir söz hər şeyi dəyişə bilər. Həmçinin sözü deyərək səs tonu və üzdəki mimika da qarşımızdakı insana təsir göstərir. Sözü deyərsən könül alar, sözü deyərsən qəlb qırar. Ona görə də, danışarkən diqqətli olmalıyıq, hansı sözü necə, nə şəkildə ifadə etməyimizə fikir verməliyik. Acı və ironiya ilə deyilən sözlər qarşımızdakı insanla münasibətin korlanmasına səbəb ola bilər.

İnsanların daima şirin, xoş sözlər eşitməyə ehtiyacı var, heç vaxt bir-birim-

izdən xoş sözləri əsirməməliyik. Xoş sözlər demək üçün ad günlərini, toy mərasimləri və yaxud hər hansı bayramı gözləmək vacib deyil. Elə səhər tezdən duran kimi ailə üzvlərimizə deyəcəyimiz xoş bir sözlə günə başlamaq necə də gözəl olar. Elə deyilmi? Danışarkən istifadə etdiyimiz sözün dəyəri elə öz dəyərimiz ilə əlaqədardır.

Söz sənətimizin zirvəsi, böyük dahimiz Məhəmməd Füzuli “Söz” qəzəlində deyir:

*“Artıran söz qədrini sidq ilə qədrin artırar,*

*Kim nə miqdar olsa eylər əhlin ol miqdar söz.”*

Şair bu məqamda hər kəsin dəyərini elə sözünün dəyəri qədər sayır. Bizim sözlümüz elə dəyərimiz qədər olacaq. Sözün qədrini bilək, sözü uca tutaq, çünki sözün dəyərsiz olduğu cəmiyyətdə insan da dəyərsiz olur. Sözün qədrini uca tutulanda sözdən üz qızırır, ayrılar düzəlir, lakin söz qədirsiz olanda, Füzuli demişkən, *rüşvət deyil deyər* salamı da almırlar. Odur ki, sözün qüdrətini dərk



edək, sözü uca tutaq və dəyər verək.

**Dilarə Təhməzova**

*İlia Dövlət Universitetinin tələbəsi*

# Yeni YOL

Qəzet 17 iyun 2015-ci il tarixindən nəşr olunur. 15 MART 2021-Cİ İL №005 (128)

## "GÜRCÜSTAN" QƏZETİNİN 100 YAŞI TAMAM OLUR



**B**u ay "Gürcüstan" qəzetinin işıq üzü görməsindən 100 il ötür. Gürcüstanda Sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra 1921-ci ilin martından Tiflisdə Azərbaycan dilində "Kommunist" qəzeti nəşr olunmağa başlayır. Məmmədli Nasirin redaktorluğu ilə qəzetin cəmi 19 nömrəsi çıxır.

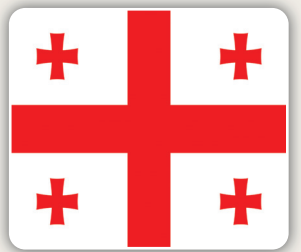
Qəzet 1922-ci ilin yanvarından Gürcüstan Komunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin orqanı kimi "Yeni fikir" adı ilə nəşr edilir. 1927-ci ildən qəzet "Yeni kənd", 1938-ci ildən "Sovet Gürcüstanı", 1990-cı ilin noyabrın 15-dən isə "Gürcüstan" adı ilə nəşr edilir. Qəzet həftədə bir dəfə – hər cümə günü oxuculara təqdim edilir.

100 il ərzində qəzet bir neçə dəfə çətinliklər üzündən fəaliyyətini müvəqqəti dayandırmışdır.

"Yeni Yol" qəzeti "Gürcüstan" qəzetinin kollektivini 100 illik yubiley münasibətilə təbrik edir və fəaliyyətlərində uğurlar arzulayır.

## GÜRCÜSTANIN MÜSTƏQİLLİK REFERENDUMUNDAN 30 İL ÖTÜR

Gürcüstanın dövlət müstəqilliyinin bərpası üzrə ümumxalq səsverməsinin keçirilməsindən 30 il ötür.



1991-ci ilin martın 31-də referendumda seçicilərin 90,79 %-i iştirak edib və onların 99,08 %-i müstəqilliyin bərpasını dəstəkləyib.

Səsvermədə seçicilər bir – "1918-ci il 26 may tarixli aktın əsasında Gürcüstanın dövlət müstəqilliyinin bərpasına razısınız mı?" sualına cavab verməli olublar.

Referendumun nəticələri aprelin 5-də elan olunub. Aprelin 9-da Gürcüstanın Ali Şurası dövlət müstəqilliyinin bərpası haqqında akt qəbul edib.

Gürcüstanda Müstəqillik günü aprelin 9-da deyil, ilk müstəqil respublikanın yarandığı tarixdə – mayın 26-da qeyd olunur.

## GÜRCÜSTANIN XARİCİ TİCARƏT DÖVRIYYƏSİ AZALIB



Milli Statistika İdarəsinin hesabatına əsasən, bu ilin yanvar-fevral aylarında Gürcüstanın xarici ticarət dövriyyəsinin dəyəri 1654 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

Sənədə əsasən, bu, ötən ilin eyni dövrünün göstəricisindən 12 % azdır.

Hesabat dövründə ölkənin ixracının dəyəri 6,8 % azalaraq 494,7 milyon dollar, idxalının dəyəri isə 14,1 % azalaraq 1159,3 milyon dollar olub.

İki aylıq xarici ticarətdə 664,6 milyon dollarlıq kəsir yaranıb ki, bunun da ümumi ticarət dövriyyəsindəki payı 40,2 %-dir.

## GÜRCÜSTAN PARLAMENTİNDƏ MİLLİ AZLIQLARLA BAĞLI ŞURA YARADILIB

Gürcüstan parlamentinin Diaspor Komitəsinin nəzdində milli azlıqlarla bağlı Elmi-Məsləhət Şurası yaradılıb. Şura Gürcüstanda yaşayan 16 icmanı birləşdirəcək.

Qurum milli azlıqların qarşılıqlı və effektiv inteqrasiyasını asanlaşdırmaq, onların sistemli problemlərinin həlli istiqamətində fəaliyyət göstərəcək.

Şura həmçinin milli azlıqlardan olan gənclərin işlə təminatı və mədəniyyət sahələri üzrə də çalışacaq.

Deputat Rima Beradze bildirib ki, milli azlıqları təmsil edən vətəndaşlar uzun illərdir Gürcüstanın inkişafına töhfə verirlər. O, yeni təsis olunan Şuranın uğurlu fəaliyyət göstərəcəyinə əminlik ifadə edib.



## KVEMO KARTLİDƏ TƏBİİ ARTIM AZALIB



Gürcüstanın Milli Statistika İdarəsinin hesabatına əsasən, 2020-ci ildə Kvemo Kartli bölgəsində təbii artım 638 nəfər təşkil edib.

İllik müqayisədə bölgədə təbii artım 835 nəfər və ya 56,6 % azalıb.

Ötən il Kvemo Kartli bölgəsində 1740 nikah, 705 boşanma halı qeydə alınıb.

Hesabat ilində Gürcüstanda mənfi təbii artım 4017 nəfər təşkil edib. Ölkədə nikahların ümumi sayı 16359, boşanmaların ümumi sayı isə 7643 olub.

## PAYTAXTIN İCTİMAİ NƏQLİYYATINDA GEDİŞ HAQQI UCUZLAŞIR

Tbilisidə 1 aprel tarixindən nəqliyyat sxeminin yeni sistemi qüvvəyə minəcək. Sistem yeni, göy rəngli mikroavtobusların tarifindəki dəyişikliyi nəzərdə tutur.



Dəyişikliklərə görə, 300 ədəd göy rəngli mikroavtobuslarda gediş haqqı 80 tetri əvəzinə 50 tetri olacaq. Qeyd edək ki, 1 aprel tarixindən səmşin bir dəfə aldığı biletlə bir saat yarım ərzində metro, avtobus və mikroavtobusla hərəkət edə biləcək.

Bundan əlavə, səmşinlər 1 aprel tarixindən hazırda metro və avtobuslarda qüvvədə olan şəraitdən mikroavtobuslarda da yararlanacaqlar. Nəticədə metro və avtobuslarda qüvvədə olan güzəştli tarif tələbələr, sağirdlər, müəllimlər, sosial müdafiəsizlər və veteranlar üçün mikroavtobuslarda da qüvvədə olacaq.

Mənbə: bpn.ge

Təsisçi: "Gürcüstan Gənclərinə Yardım və Maarifləndirmə Təşkilatı"



Redaktor: Azər MUSAOĞLU  
Yayım direktoru: Hacı BƏKİROĞLU  
Qrafik dizayn: Elsevər ƏHMƏDOV

ÜNVAN: Qardabani şəh., Kolxoz küç. 4  
TEL: (+995) 555 96 18 68  
599 54 12 92  
EMAIL: yeni yolqazeti@gmail.com

Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır və onlara rəy verilmir. Müəlliflə redaksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər. Qəzet hələlik ictimai əsaslarla yayımlanır və pulsuz paylanır. Qəzetdə müxtəlif informasiya agentliklərinin xəbərlərindən də istifadə olunur.